

Hunyadi Mátyás uralkodása

(1458-1490)

- 1457. V. László Prágában meghal.
- 1458. január. A Szilágyi testvérek és Garai László nádor Szegeden megegyeznek Hunyadi Mátyás királlyá választásáról. (Mátyásnak feleségül kellett volna vennie Garai leányát.) --> Mátyás királlyá választása Budán. Szilágyi Mihály kormányzóvá választása.
- 1458. február. Podjebrád György cseh kormányzó (később király) és a Szilágyi testvérek Straznicen megegyeznek, hogy Mátyásnak - a szabadon bocsátása fejében - el kell vennie Podjebrád leányát. --> Mátyást trónra ültetik a budai Nagyboldogasszony templomban.
- 1458. július-augusztus. Szilágyi Mihály lemond a kormányzóságról.
- 1459. február. Németújváron a Garai-Újlaki párt királlyá választja III. Frigyes német-római császárt.
- 1459. április. III. Frigyes és támogatóinak serege kétszer vív csatát a királyi csapatokkal, mely végül is az utóbbiak győzelmével végződik.
- 1461. május. Mátyás házassága Podjebrád Katalinnal.
- 1462. április-május. Jan Giskra kiegyezik Mátyással. --> Ezzel megszűnik a felvidéki huszita uralom.
- 1463. július. Bécsújhelyi béke Mátyás és III. Frigyes között: a császár visszaadja a nála lévő Szent Koronát, de ha Mátyás törvényes örökös nélkül halna meg, Magyarország trónja III. Frigyesre, illetve leszármazottjaira száll.
- 1463. ősz. Mátyás elfoglalja a töröktől Jajcát, Bosznia fővárosát.
- 1464. február. Meghal Podjebrád Katalin királyné.
- 1464. március. Székesfehérváron megkoronázzák Mátyást.
- 1467. március. Budai országgyűlés: megszüntették a harmincadvám és a kamara haszna nevű adókat, de új néven (koronavám és királyi kincstár adója) visszaállították, így érvényüket veszítették a korábbi mentességek.
- 1467. július. Megalakul az új pozsonyi egyetem (Academia Instropolitana), mely azonban csak rövid ideig áll fenn.
- 1467. augusztus. Főként a a budai országgyűlés törvényei miatt az erdélyi három nemzet (a hét magyar megye, a szász és a székely székek) szövetkezik egymással a király ellen. Ezzel kitör az erdélyi lázadás. --> Mátyás gyorsan felszámolja a felkelést.
- 1468. III. Frigyes és Mátyás szövetséget köt az Ausztriába betört cseh csapatok kiverése céljából. --> Visszaszorítják a cseheket, de Mátyás nem áll meg, hanem tovább nyomul Csehország belsejébe, azzal az ürüggyel, hogy megvédje a katolikus cseh rendeket a huszita Podjebrád György királytól. Emiatt elmérgesedik a viszony III. Frigyes és Mátyás között.
- 1469. május. A cseh katolikus rendek Olomoucban (Olmütz) Mátyást királlyá választják.
- 1471. március. Meghal Podjebrád György cseh király.
- 1471. május. A cseh országgyűlés nem Mátyást, hanem Jagelló Ulászlót (IV. Kázmér lengyel király legidősebb fiát) választja meg uralkodónak.
- 1471. július-augusztus. Vitéz János esztergomi érsek, Janus Pannonius pécsi püspök, a Tuz testvérek és más főurak vezetésével összeesküvés szerveződik a király ellen. --> Mátyás visszatér Csehországból és rövid úton felszámolja az összeesküvést.
- 1473. június. Budán Hess András nyomdájában megjelenik a Chronica Hungarorum (Budai Krónika).
- 1474. február. A törökök betörnek az országba és felgyújtják Nagyváradot.

- 1474. március-december. Nürnbergben Ulászló cseh király, III. Frigyes német-római császár és IV. Kázmér lengyel király szövetséget köt Mátyás ellen. --> A magyar király Sziléziába indít hadjáratot. --> Mátyás Boroszló várába szorul, melyet azonban a lengyel-cseh csapatok hiába ostromoltak. --> Fegyverszünet Mátyás és Ulászló között.
- 1475. október. - 1476. február. Mátyás hadjáratot indít a török ellen, melynek egyetlen eredménye Szabács várának elfoglalása volt.
- 1476. december. Mátyás és Aragóniai Beatrix esküvője.
- 1477. június. A magyar király hadat üzen III. Frigyes császárnak.
- 1477. december. Gmunden-korneuburgi béke. (III. Frigyes az előbbi, Mátyás az utóbbi városban írta alá.) Ennek értelmében a magyar király visszaadja az elfoglalt osztrák területeket, a császár pedig hűbérúrként beiktatja Mátyást a cseh királyságba és a választófejedelemségbe, valamint hadikárpótlást fizet.
- 1478. március. A király szentesíti az újabb budai országgyűlés törvényeit, melyek megszüntetik a macsói bán úgynevezett nyolcados törvényszékét, ezzel féltucatnyi délmagyarországi megyét visszajuttatva közvetlenül a király igazgatása és törvénykezése alá.
- 1479. április. Magyar-lengyel békeszerződés: Mátyás lemond szövetségesei (Német lovagrend, ermlandi püspök) támogatásáról.
- 1479. július. Olomoucban (Olmütz) Mátyás és Ulászló cseh király ratifikálja az előző évben megkötött cseh-magyar békét: mindkét király megtartja a cseh királyi címet, Ulászló hatalma a tulajdonképpeni Csehországra, Mátyásé Morvaországra, Sziléziára és Lausitzra terjed ki. Ezeket a tartományokat Csehország Mátyás halála után 400 000 aranyforint fejében visszaválthatja.
- 1479. október. Báthori István országbíró és Kinizsi Pál temesi ispán Kenyérmezőnél megveri a törököket.
- 1479-től Mátyás megkezdi törvénytelen fia, Corvin János esetleges trónutódlásának kiépítését (birtokadományozások, címek adományozása stb).
- 1480-1481. török elleni hadjáratok, melynek során Kinizsi Pál nagyszámú szerbet telepít át az elpusztított dél-magyarországi területekre.
- 1482. Ötéves török-magyar fegyverszünet.
- 1482. április. Mátyás hivatalos hadüzenete III. Frigyesnek, mint osztrák hercegnek.
- 1484. Mátyás lecsukatja Várad Péter kalocsai érsek főkancellárt.
- 1485. június. Mátyás bevonul Bécsbe.
- 1486. január. A király ekkor adja ki a budai országgyűlés által megszavazott és örök érvényűnek szánt nagy törvénykönyvét. (A nádori cikkelyek is ekkorra keltezhetőek.)
- 1487. március. Ebenfurtban Mátyás felveszi az osztrák hercegi címet.
- 1487. augusztus. Bécsújhely elfoglalása.
- 1488-1489. Glogauai háború János sagani (Szilézia) herceg ellen.
- 1489. második fele. Béketárgyalások Mátyás és III. Frigyes, valamint annak fia, Miksa római király között. --> Mátyás felajánlja III. Frigyesnek, hogy amennyiben Corvin Jánost elismeri boszniai és horvát királynak, akkor elfogadtatja a császár magyarországi királyságát.
- 1489. A király megesketi a városokat Corvin János hűségére.
- 1490. április. Bécsben meghal Mátyás király.

Ajánlott irodalom:

E. Kovács Péter: Matthias Corvinus Bp., 1990.

Fraknói Vilmos: Mátyás király élete Bp., 1990..

Kisfaludy Katalin: Matthias rex.(Magyar História sorozat) Bp., 1983.

Tóth Zoltán: Mátyás király idegen zsoldosserege (A fekete sereg). Bp. 1925.